ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΚΙΝΑΣ
Ακαδημίας 35, 106 72 Αθήνα,
τηλ.: 210 3646.260
Fax: 210 3646.261

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ:
www.greecechina.org

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
greecechina@gmail.com

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Ανδρέας Ποταμιάνος
Πρόεδρος του Συνδέσμου

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Αμαλία Ματιάτου, Χαράλαμπος Κουμέσος, Αντωνία Τρουμπούκη

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ:
Αντωνία Τρουμπούκη

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ:
Αναστάσιος Κριμπένης

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ:
Δήμητρα Καλαϊτζή
τηλ.: 210 3219690

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ:
Αφοι Καλογερόπουλοι

Τιμή τεύχους: 3 ευρώ.
Ετήσια συνδρομή: 10 ευρώ.

Πίνακας Εξωφύλλου:
"Φιλία Ελλάδας - Κίνας"
της Αντωνίας Τρουμπούκη

Της έκδοσης

Φίλες και φίλοι,

Σε λίγες μέρες μετά τη δική μας Πρωτοχρονιά γιορτάζουμε, με τη νέα σελήνη, τον ερχομό του νέου έτους της Κίνας.

Το κινεζικό ημερολόγιο βασίζεται σε μία έρευνα μελέτης του συνδυασμού της τροχιάς του ήλιου και της σελήνης.

Αποτελεί μία γιορτή σύσφιξης των δεσμών της οικογένειας μέσω των παραδοσιακών εθίμων, καθ' όλη τη διάρκεια των εορτών και ευκαιρία απόδοσης φόρου τιμής στις δυνάμεις του σύμπαντος και εκείνες του πλανήτη μας. Μία γιορτή ευγνωμοσύνης για τους προγόνους και τις εθνικές παραδόσεις.

Ο Σύνδεσμός μας είναι υπερήφανος, διότι μέσα από επίπονες προσπάθειες 60 ετών κατόρθωσε να συμβάλλει στη σύσφιξη των σχέσεων φιλίας μεταξύ των δύο λαών μας.

Διανύσαμε δύσκολες εποχές, για να μεταβιβάσουμε τα μηνύματα της χώρας αυτής σε εμάς τους Έλληνες και περαιτέρω στους άλλους Ευρωπαϊκούς λαούς. Μηνύματα που έχουν συνέχεια από τα βάθη του χρόνου και δείχνουν το μεγαλείο των πανανθρωπίνων αξιών.

Σήμερα, ατενίζουμε με θαυμασμό το μέλλον της Κίνας, ευελπιστώντας ότι κι εμείς αν μιμηθούμε τις υψηλές αξίες που ο λαός της ακολουθεί, θα διαδραματίσουμε έναν σημαντικό ρόλο, όχι μόνο προς όφελος της δικής μας πατρίδας, αλλά και των άλλων γειτονικών κρατών. Έτσι θα μπορέσουμε να γίνουμε κέντρο ανάπτυξης πολιτισμικών και οικονομικών διεργασιών της Κίνας με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, τα Βαλκάνια και τις χώρες της Ανατολικής Μεσογείου.

Σήμερα, ένα δις. 311 εκατομ. Κινέζοι εργάζονται σκληρά για την ανάπτυξη της οικονομίας της χώρας τους, βοηθώντας για ένα καλύτερο μέλλον της ανθρωπότητος.

Η οικονομία της Κίνας, παρά τις προσπάθειες της Κυβερνήσεως να μειώσει το ρυθμό ανάπτυξης, καλπάζει συνεχώς προς το 10 %.

160 εκατομ. Κινέζοι επικοινωνούν καθημερινά μέσω του διαδικτύου με όλες τις χώρες της γης.

Αυτά που αναφέρω είναι λίγα και ενδεικτικά. Όμως υπογραμμίζω ότι υπάρχουν για τη χώρα μας τεράστιες δυνατότητες συνεργασίας σε πολλούς τομείς. Ένας από τους σημαντικότερους είναι η ναυτιλία και αν σκεφτούμε απλά ότι η Κίνα έχει 6536 νησιά, βλέπουμε ότι είναι μια θαλάσσια περιοχή απέραντη, που χρειάζεται πολλά πλοία πάσης φύσεως για την πραγματοποίηση ταξιδιών αναψυχής, μεταφοράς επιβατών, διακίνησης εμπορευμάτων και άλλα.

Περιμένουμε, με τον ερχομό του νέου έτους, τα μέλη του Συνδέσμου μας να βοηθήσουν όσον το δυνατόν περισσότερο στην επίτευξη των στόχων του Συνδέσμου μας, για ένα καλύτερο μέλλον των λαών των δύο χωρών μας.

Καλή χρονιά σε όλους σας, για ένα καλύτερο αύριο.

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου

Α. Ποταμιάνος

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου μας εύχεται στα μέλη και τους φίλους του χαρούμενο και δημιουργικό το νέο έτος 2007.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εκδηλώσεις

3 - 6 Ταξίδι στην Κίνα της Χρυσής Εποχής των Τανγκ

7 - 9 Η Κίνα της εποχής των Τανγκ (*Αγλαΐα Καραμάνου*)

10 - 11 Το Ελληνικό Βιβλίο στο Πεκίνο (*Κατρίν Βελισσάρη*)

12 Συναυλία της Ορχήστρας "Μίκης Θεοδωράκης" στην Απαγορευμένη Πόλη του Πεκίνου

13 - 14 Έλληνες Φωτογράφοι στην Κίνα (*Γιώργος Καζάζης*)

Γλωσσολογικά

15 - 17 Η διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας στην Κίνα (*Φλώρου Σιγάλα*)
Κέντρο Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Πεκίνου

18 - 19 Η Ελληνική Γλώσσα στο Πανεπιστήμιο Διεθνών Σπουδών της Σαγκάης (*Zhu Shengpeng*)

20 Μιλάνε οι φοιτητές (*Hu Jing Jing, Wu Yue, Ma Ling*)

Ολυμπιάδα

21 - 22 Η Ολυμπιακή Εκπαίδευση στην Κίνα

23 Ανακαλύπτοντας την Κίνα (*Γεώργιος Δαρδανός*)

24 - 25 Ένας κόσμος, ένα όνειρο στο Πεκίνο της προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων (*Χριστίνα Καραμανλή*)

Κινεζική Γλώσσα

26 - 27 Το φροντιστήριο εκμάθησης της Κινεζικής γλώσσας του Συνδέσμου μας (*Τάσος Κριμπένης*)

28 - 29 Η διδασκαλία της Κινεζικής γλώσσας στο Σύνδεσμο Ελλάδας - Κίνας (*Wang Yingqi*)

30 Πανεπιστήμιο Γλωσσών και Πολιτισμού του Πεκίνου (*Πελ. Καρπαθιωτάκη*)

Εκδρομή

31 - 33 Ο Σύνδεσμος Ελλάδας - Κίνας στη Σκανδιναβία (*Τερέζα Μητσοπούλου*)

Φιλοσοφία

34 - 36 Ανατολικός Μυστικισμός και Προσωκρατική Φιλοσοφία (*Κων/να Πλάκα*)

Βιβλιογραφουσιάση

37 - 38 "Η διαδρομή του Λωτού",στου τόπους που έζησε ο Βούδας (*Μαριάννα Μπενετάτου*)

39 "Νεοέλληνες Ποιητές" του Σταύρου Μπουνακίδη (*Ζ. Χατζηγεωργίου*)

Οικονομία

40 - 43 Ελληνοκινεζική Ναυτιλιακή Συνεργασία (*Αντωνία Τρουμπούκη*)
"Καλές Θάλασσες" στο Cosco Hellas

44 3η Διεθνής Έκθεση Τουρισμού στο Πεκίνο

45 Σιδηροδρομική σύνδεση Πεκίνου - Λάσα

47 - 48 Chinese Language Cources in Greece - China Assosiation (*Τάσος Κριμπένης*)

Ταξίδι στην Κίνα της χρυσής εποχής των Τανγκ

Η έκθεση κινεζικών αρχαιοτήτων στο Βυζαντινό Μουσείο

Ο Δρόμος του Μεταξιού επί αυτοκρατορίας των Τανγκ.

Μια συνάντηση κινεζικού και ελληνικού πολιτισμού

Βραδυά με πανσέληνο στα εγκαίνια της έκθεσης στις 10 Ιουλίου 2006 στην υπέροχη αυλή του Β.Χ. Μουσείου Αθηνών, όπου μέσα σε μια κατανυκτική ατμόσφαιρα αντήχησαν τα λόγια του κ. **Δημήτρη Κωνστάντιου** Διευθυντή του αντίστοιχου Μουσείου.

*"Μελετώντας τα εκθέματα ενός υπέροχου πολιτισμού, θυμήθηκα τα λόγια του ποιητή και ζωγράφου της Ουράνιας Αυτοκρατορίας **Wang Wei**: ένοιωσα την αντήχηση στην καρδιά μου να με συνοδεύει παντού".*

"Η τεράστια κινεζική αυτοκρατορία, μέσα από το δρόμο του μεταξιού, λειτούργησε όχι μόνον ως μία οικονομική έννοια, αλλά και ως ανεξάντλητη πηγή πολιτισμού, που γονιμοποίησε αντιλήψεις, πλούτισε ιδέες για τη ζωή, τις επιστήμες, τις τέχνες".

"Τα εκθέματα μας φανερώνουν ότι στην εποχή που αναφέρεται η έκθεση, υπήρξε μια κοινωνία δομημένη ιεραρχικά, πολυπολιτισμική, αποδεικνύοντας ότι ο κόσμος μας, ο μικρός, ο μέγας, έχει πολλές και πλούσιες όψεις.

Δείτε και νοιώστε τις πνοές, τις ιδέες στην ψυχή που κρύβεται πίσω από τα έργα και θα νοιώσετε το μεγαλείο του κινεζικού πολιτισμού της εποχής των Τανγκ".

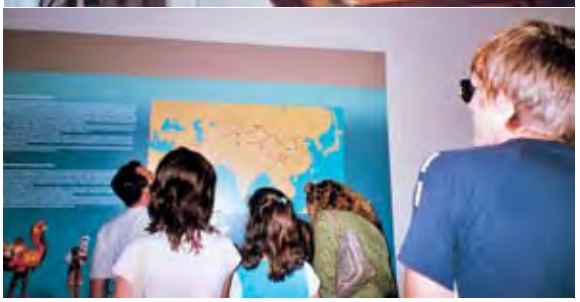

Στη συνέχεια, ο Γενικός Διευθυντής του Εθνικού Μουσείου της Κίνας κ. **Lu Zhangshen** είπε:

"Η χρυσή εποχή της δυναστείας των Τανγκ απετέλεσε το μεγάλο κανάλι, που με το καθάριο του νερό ένωσε Ανατολή και Δύση, Βορρά και Νότο και δημιούργησε, μέσα από αυτή την επικοινωνία, κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρα, συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός ανωτέρου πολιτισμού".

*"Ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός, το μαργαριτάρι της γνώσης, το λίκνο των πολιτισμών και το σύμβολο της ανθρώπινης σοφίας επηρέασε ολόκληρη την ανθρωπότητα. Από τον Αύγουστο του 2004 έως τον Ιούλιο του 2005, η έκθεση **"Αρχαία Ελλάδα, Θνητοί και Αθάνατοι"** που παρουσιάσθηκε στο Πεκίνο, έδωσε την ευκαιρία στον κινεζικό λαό να γνωρίσει από κοντά τον Ελληνικό πολιτισμό, να διαπιστώσει την επιρροή, που είχε στο Δυτικό Πολιτισμό και να βιώσει τις ιδιαίτερες λεπτομέρειες και τη μοναδική γοητεία του".*

Ο Πρέσβης της Κίνας στην Αθήνα κ. **Τιαν Σουετζούν**, καλωσορίζοντας τους επισκέπτες είπε, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

"Κίνα και Ελλάδα υπήρξαν λίκνα πολιτισμού Ανατολής και Δύσης αντίστοιχα και δημιούργησαν μεγαλειώδη ιστορία, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη του παγκόσμιου πολιτισμού.

1. *Ο Πρέσβης της Κίνας στην Αθήνα κ. Τ. Σουετζούν.*
2. *Στην αυλή του Βυζαντινού Μουσείου.*
3. *Ξενάγηση των επισήμων στους χώρους της Έκθεσης (ξύλινα ομοιώματα βουδιστικής μονής Φουό Κουάνγκ).*
4. *Από την ξενάγηση μαθητών.*

Βυζαντινοί αμφορείς με δράκοντες, τοιχογραφίες που μοιάζουν πρωτοελλαδικές, καθρέπτες και μικροαντικείμενα υψηλής καλλιτεχνικής αξίας.

Η περίοδος της δυναστείας των Τανγκ υπήρξε περίοδος μεγίστης ακμής, βοηθώντας 100 λουλούδια ν' ανθίσουν, δημιούργησε -μέσω της τέχνης- αντικείμενα ανεπιτήδευτης φυσικής ομορφιάς και διαχρονικής γοητείας. Η σημερινή έκθεση αποτελεί ένα παράθυρο στον κόσμο, ένα πρώτο βήμα στην πραγματοποίηση ελληνοκινεζικών πολιτιστικών ανταλλαγών, καθότι το 2008, η Κίνα το αφιέρωσε τιμητικά στην Ελλάδα την γενέτειρα των Ολυμπιακών Αγώνων. Οι εκδηλώσεις αυτές ανοίγουν ένα νέο κεφάλαιο συνεργασίας μεταξύ των λαών μας".

Αφού χαιρέτησε στα Ελληνικά *"γειά σας"*, ευχήθηκε καλή επιτυχία στο έργο.

Την έκθεση εγκαινίασε ο Γ. Γ. του Υπουργείου Πολιτισμού κ. **Χρήστος Ζαχόπουλος**, ο οποίος είπε ότι *"ο κινεζικός πολιτισμός χαρακτηρίζεται για την αυτάρκεια, την οικουμενικότητα, τη δημιουργική αφομοίωση, την έκφραση με ιδιοτυπία και πολλά άλλα στοιχεία".*

Αναφέρθηκε στις σχέσεις επικοινωνίας που αναπτύχθηκαν κι επηρέασαν τους δύο πολιτισμούς από την εποχή του Βυζαντίου, που εξέφραζε τη Δύση και συνομίλησε με την Ανατολή, μέχρι τις σημερινές επιστημονικές και καλλιτεχνικές συνεργασίες που αναπτύσσονται συνεχώς με υπερβάλλοντα ζήλο.

Η έκθεση με τις τέσσερεις θεματικές ενότητες 150 περίπου κινεζικών, κυρίως ταφικών, αρχαιοτήτων από τα μεγαλύτερα μουσειακά συγκροτήματα της Κίνας φιλοξενήθηκε στις πρόσφατα ανακαινισμένες πολυεπίπεδες αίθουσες του Βυζαντινού Μουσείου.

Στην ατμόσφαιρα της εποχής των Τανγκ μας μετέφερε νεαρή καλλιτέχνιδα, που τραγουδούσε και λικνιζόταν στους σκοπούς του "χορού της εσάρπας" στην οθόνη, που ευρίσκετο στο υψηλό-τερο σημείο των αιθουσών. Οι σκηνές ήταν αποσπάσματα από την ταινία του **Ζάνγκ Γιμού** *"Τα Ιπτάμενα Στιλέτα"*. Απόλυτα ταυτισμένες με αυτή την παρουσίαση, παρακείμενες λιτές αέρινες τοιχογραφίες που μας θύμιζαν τόσο έντονα τις αντίστοιχες αρχαιοελληνικές της Μινωϊκής Εποχής.

Αναρτημένοι χάρτες των "δρόμων του μεταξιού", απόμακροι αυτοκράτορες και αξιωματούχοι, κυρίες της αυλής με αέρινα ενδύματα, ή έφιππες παραστάσεις ανακτορικών συγκροτημάτων της Τσαν Αν στην πρώτη ενότητα της έκθεσης που ετιτλοφορείτο **"Ανάκτορα και Διοίκηση"**.

Στην κορυφή της εξουσίας βρισκόταν ο Αυτοκράτορας με τη Γραμματεία και το Υπουργείο Κρατικών Υποθέσεων, που ήλεγχε τους τομείς πολιτικών υποθέσεων, πολέμου, δικαιοσύνης, οικονομικών και τελετών.

Τα ανάκτορα με ανυπέρβλητη μεγαλοπρέπεια, κατοικία του αυτοκράτορα, με πολυτελή οικοδομήματα, ευνούχους, στρατιώτες, μουσικούς, χορευτές για την ψυχαγωγία με συμπόσια, κυνήγι, πόλο και ιππασία.

Η εποχή των Τανγκ συμπίπτει με την εποχή του Ηρακλείου και των διαδόχων του Ισαύρων,

Μαρμάρινες απεικονίσεις του Βούδα με την επίδραση της Ελληνοβουδιστικής τέχνης Γκαντάρα (3ος - 8ος αι.).

αλλά και της Μακεδονικής Δυναστείας, καθώς με την εποχή της εικονομαχίας και της εξάπλωσης των Αράβων.

Στη δεύτερη ενότητα **"Προς τη Δύση"**, υπάρχουν τοιχογραφίες που απεικονίζουν συνάντηση αξιωματούχων και ξένων πρέσβεων. Έκτυπο σε χαρτί, το κείμενο της *Στήλης των Νεστοριανών της Σιάν*, που αποκαλύφθηκε στην περιοχή Τζόουτζι και το κείμενό της αποτελεί αφήγηση της ιστορίας της διάδοσης του Νεστοριανισμού στην Κίνα (635-781), που δέχθηκαν πλήγμα το 842-845.

Έντονη η παρουσία εξωτικών πραματευτάδων με βαρυφορτωμένες καμήλες *"πλοία της ερήμου"*, που πορεύοντο με τη συνεχή μετακίνηση των καραβανιών, στους χερσαίους δρόμους του μεταξιού της Κεντρικής Ασίας, μέσα από το Κράτος των Σασσανιδών και τη Συριακή Ελληνίζουσα Ανατολή, φθάνοντας στη Μεσόγειο.

Αγώνες πόλο γνωστοί στο Βυζάντιο ως *"Τζυκάνιον"*, βυζαντινοί αμφορείς με δράκοντες και κινεζικά κύπελλα με ρόδακες ελληνιστικής επιρροής. Ακριβείς απομιμήσεις χρυσών βυζαντινών νομισμάτων (σόλιδων) εποχής του αυτοκράτορος Ηρακλείου (610-641), που απεικονίζουν τον ίδιο και τον γυιό του Κωνσταντίνο Γ', και είναι τόσο πολύτιμα στην αυτοκρατορική αυλή της Σιάν.

Στην τρίτη ενότητα, ***"Η Μεταθάνατον Ζωή"*** μαζί με τα σκαριφήματα των επιβλητικών ταφικών συγκροτημάτων, που θυμίζουν τους μακεδονικούς τάφους,

1. *Εδώλιο Λοκαπάλα (Ουράνιος Βασιλεύς).*
2. *Καμήλα "το πλοίο της ερήμου".*
3. *Αγαλματίδιο λέοντα από την επαρχία Χενάν (8ος αι. - Τσανγκ Τζόου).*

ειδώλια από μάρμαρο, ξύλο, πηλό, ασβεστόλιθο, πολλά στα τρία χρώματα των Τανγκ, πράσινο, κίτρινο, καφέ, χρηστικά αντικείμενα, οι Λοκαπάλα, οι ουράνιοι βασιλείς και προπαντός τα υπέροχα 12 πήλινα ομοιώματα του ζωδιακού κύκλου με σώματα αξιωματούχων και τις χρονολογίες που αντιστοιχούν σε αυτά.

Μια ιστορία που χρονολογείται από την εποχή της Δυναστείας των Τσιν (221-206 -π.Χ.).

Στην τελευταία ενότητα, που αφορά τον ***"Βουδισμό"***, ο οποίος είχε εισαχθεί στην Κίνα από τον 1ο αιώνα μ.Χ. υπάρχουν θεοί και ημίθεοι, Βούδες και Μποντισάτβα σε τεχνοτροπία επηρεασμένη από την ελληνιστική τέχνη της *Γκαντάρα*.

Ξύλινα ομοιώματα βουδιστικών μονών στέκονται επιβλητικά.

Τεράστια απεικονιστική άποψη του συγκροτήματος των σπηλαίων-ναών στα περίχωρα του Λονγκ Μεν κοντά στην Λουογιάνγκ, όπου διακρίνονται λαξευμένα στο βράχο τα τεράστια αγάλματα του Βούδα και των ακολούθων του.

Στο πλαίσιο των πολιτιστικών ανταλλαγών, η περιοδική έκθεση ταξίδεψε στην γενέτειρα του ευρωπαϊκού πολιτισμού γράφοντας, μια καινούργια σελίδα στις πολιτιστικές ανταλλαγές μεταξύ των δύο χωρών μας. Εμείς ευχαριστούμε και ευχόμαστε καλή επιτυχία στην περαιτέρω πορεία της.

Έκτυπο της "Στήλης των Νεστοριανών" από την περιοχή Τζόουτζι της επαρχίας Σαανσί της Σιάν. Πεκίνο, Εθνικό Μουσείο (Ιππείς παίζουν πόλο, το άθλημα της αριστοκρατίας).

Η Κίνα της εποχής των Τανγκ

Αγλαία Καραμάνου
Σινολόγος - τ. Διευθύντρια Μουσείου Ασιατικής Τέχνης

*Η περίοδος από τον 6ο έως τον 9ο μ.Χ. αιώνα – κατά το μεγαλύτερο μέρος της οποίας κυριάρχησε η περίφημη δυναστεία Τανγκ – χαρακτηρίζεται "χρυσή περίοδος". Ο κινεζικός πολιτισμός ξεκινά με μια πλούσια σε ευρήματα παλαιολιθική εποχή, την οποία ακολούθησε μια εντυπωσιακή νεολιθική περίοδος με οργανωμένες μονάδες εγκατάστασης. Από τον 21ο αι. π.Χ. άρχισε μια δυναμική περίοδος χαλκοκρατίας, κατά την οποία κυριάρχησαν διαδοχικά οι δυναστείες **Σια** (21ος-16ος π.Χ. αι.), **Σανγκ** (1600-1028 π.Χ.) και **Τζόου** (1027-221 π.Χ.). Τον 3ο π.Χ. αιώνα ολοκληρώθηκε η διοικητική ένωση της χώρας υπό την εξουσία του αυτοκράτορα **Τσιν Σι Χουάνγκ**, γνωστού για τον πήλινο στρατό που έχει ευρεθεί στον τάφο του. Δυναμική προσωπικότητα, κατάφερε να ενώσει την Κίνα πολιτικά και να καταργήσει το φεουδαρχικό με χαλαρή κεντρική αυτοκρατορική εξουσία σύστημα. Συνεχίζοντας το έργο του Τσιν Σι Χουάνγκ, η δυναστεία των **Χαν** ανέπτυξε ισχυρό πολιτισμό και μέσω του δρόμου του μεταξιού εδραίωσε σχέσεις, πολιτιστικές και εμπορικές, με τη δυτική γι' αυτούς Ασία.*

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι αυτοκράτορες της δυναστείας αυτής θεωρούνταν μυθικοί από τους γείτονές τους – μεταξύ των οποίων οι Ινδοί και οι **Κουσάν**, οι **κληρονόμοι των ελληνιστικών βασιλείων** της Βακτρίας και του Ινδού, οι οποίοι από τον 2ο π.Χ. έως τον 5ο αιώνα, κυριάρχησαν στην Κεντρική Ασία και την Πενταποταμία.

Η δυναστεία των Τανγκ (618-907 μ.Χ.) χωρίζεται συνήθως σε τρεις φάσεις.

Η πρώτη αφορά τους **πρώιμους Τανγκ** (618-690), με κύρια μορφή τον αυτοκράτορα **Τάιτζονγκ** (626-649).

Δεύτερη θεωρείται η ενδιάμεση σύντομη δυναστεία **Τζόου** (690-705), που στην ουσία αποτελεί τη φάση της ύψιστης ακμής της όλης περιόδου, και την οποία εκφράζει η περίφημη αυτοκράτειρα **Γου Τζετιέν**, χήρα του Τάιτζονγκ. Η Τζετιέν εδραίωσε την κινεζική παρουσία στη μισή σχεδόν Ασία και εξουδετέρωσε κάθε επικίνδυνο αντίπαλο, ακόμη και από το συγγενικό περιβάλλον της, για να λάβει τελικά τον τίτλο του θεϊκού αυτοκράτορα. **Αποτελεί τη σημαντικότερη ίσως μορφή στο παγκόσμιο ιστορικό γίγνεσθαι του 7ου μ.Χ. αιώνα.**

Ως τρίτη και τελευταία εξετάζεται η φάση που καλύπτει σχεδόν ολόκληρο τον 8ο και 9ο αιώνα. Η περίοδος χαρακτηρίζεται από τη διακυβέρνηση μιας σειράς σημαντικών αυτοκρατόρων, οι οποίοι κατάφεραν να κρατήσουν τη χώρα ενωμένη, παρά τις συνεχείς κυβερνητικές ανατροπές και στάσεις και τις διαδοχικές απώλειες εδαφών.

Για 300 επομένως χρόνια, υπό τους Τανγκ, η χώρα γνώρισε πρωτοφανή οικονομική και πολιτιστική ακμή, η πολιτική της επιρροή εδραιώθηκε σε χώρες όπως η Ινδία, η Περσία, η Ινδοκίνα, η Κορέα και η Ιαπωνία. Η έκτασή της διπλασιάστηκε, ιδιαίτερα όμως καθοριστικοί παράγοντες για τη διαμόρφωση και εξέλιξη της κοινωνίας και της οικονομίας και του πολιτισμού των Τανγκ απέβησαν η κατάκτηση της Κεντρικής Ασίας, η εξασφάλιση και εντατικοποίηση του εμπορίου μέσω του δρόμου του μεταξιού.

Η επίσημη πρωτεύουσα Τσανγκ αν, στην οποία κατέληγε ο δρόμος του μεταξιού διασχίζοντας Συρία, Περσία και Κεντρική Ασία, σταδιακά διαμορφώθηκε στο δυναμικό και κοσμοπολίτικο διοικητικό και εμπορικό κέντρο μιας απέραντης αυτοκρατορίας, που ήταν οργανωμένη διοικητικά σε επαρχίες. Η πόλη είχε εντυπωσιακό ρυμοτομικό σύστημα και ένα εκατομμύριο κατοίκους.

Την Τσανγκ αν, όπως και την αρχαιότερη και παράλληλα χρησιμοποιούμενη ως πρωτεύουσα, πόλη της **Λουογιάνγκ**, κοσμούσαν περίπλοκα τειχισμένα κτίρια τα οποία περιλάμβαναν πολυτελή ανάκτορα και πλούσιες επαύλεις για τον αυτοκράτορα, τους πρίγκηπες, τα λοιπά μέλη της βασιλικής οικογένειας.

Είναι επίσης γνωστό ότι οι Κινέζοι ήρθαν σε έμμεση επαφή και με τους Βυζαντινούς και ότι νομίσματα του αυτοκράτορα Ηρακλείου έχουν βρεθεί σε κινεζικούς τάφους του 7ου αιώνα.

Οι αλλοδαποί κάτοικοι της πόλης έχτιζαν τους δικούς τους ναούς. Ήταν οπαδοί του **Μανιχαϊσμού**, του **Ζωροαστρισμού**, ακόμη και του Χριστιανισμού (Νεστοριανοί). Τον 7ο και τον 8ο αιώνα, επικρατούσε πνεύμα ανεξιθρησκείας, και οι πιστοί άλλων θρησκειών έχαιραν ελευθερίας, η οποία από τα μέσα του 9ου αιώνα άρχισε να περιορίζεται με την αναβίωση του Κομφουκιανισμού και του Ταοϊσμού. Τότε άρχισε και η δίωξη των ξενόφερτων θρησκειών.

Πολλοί ναοί υπήρχαν και στα περίχωρα της Τσανγκ αν και της Λουογιάνγκ, που ιδιαίτερα εντυπωσιάζουν όμως οι **υπαίθριοι ναοί-σπήλαια** της Λουογιάνγκ, που είναι σκαλισμένα στις παρυφές των παραποτάμιων λόφων.

Τα συγκροτήματα αυτά ανάγλυφα από τη βάση ως την κορυφή, στέγαζαν χιλιάδες μοναχούς. Τα γλυπτά των υπαίθριων αυτών ιερών, συνήθως απέριττοι βούδες και μποντισάτβες φορτωμένοι με κοσμήματα, συνεχίζουν την παράδοση των αντίστοιχων έργων των πρώιμων σπηλαίων του **Τουνχουάνγκ**, στη βορειοδυτική Κίνα. Φανερώνουν επίσης τις έντονες ξένες επιρροές που δέχθηκε η τέχνη των Τανγκ μέσω της Κεντρικής Ασίας, από γειτονικές χώρες και περιοχές όπως η Ινδία, η Περσία και η κουσανική Γκαντάρα με τα ελληνοβουδδιστικά της χαρακτηριστικά.

Η Αυτοκράτειρα Γου Τιετέν, από λεύκωμα προσωπογραφίας 86 αυτοκρατόρων της Κίνας (18ος αι.) - Βρεττανική Βιβλιοθήκη.

Στην Κίνα οι θρησκευτικές απόψεις και πεποιθήσεις παρουσιάζουν ιδιαίτερη πολυμορφία. Οι Κινέζοι ανέκαθεν τηρούσαν λατρευτικές διαδικασίες και πρακτικές που ήταν επιλεγμένες από διαφορετικές θρησκείες.

Ξεκινώντας από την πρώιμη λατρεία των δυνάμεων της φύσης, αρκετά νωρίς, θεοποίησαν τα πνεύματα των προγόνων τους, αλλά και σημαντικές προσωπικότητες βασιλέων και σοφών.

Με τις παραπάνω εξελικτικές διαδικασίες προ-έκυψαν τον 6ο αι. π.Χ. ο Κομφουκιανισμός και ο Ταοϊσμός.

Ο **Κομφούκιος** (551-479 π.Χ.) καταπολέμησε τη διαφθορά της εξουσίας και κήρυξε μια νέα αντίληψη ηθικής με γνώμονα τη δικαιοσύνη και το σεβασμό στην ιεραρχία, την οικογένεια και το κράτος. Διαφώνησε με τη δουλεία και τις ανθρωποθυσίες κατά τις ταφές.

Οι Ταοϊστές ήταν οπαδοί του **Λάο Τσε** (604-531 π.Χ.), ο οποίος δίδαξε ότι οι άνθρωποι πρέπει να ζουν απλά και σε αρμονία με τη φύση, και ότι για να είναι απόλυτα ευτυχείς πρέπει να εναρμονίζουν τις ατομικές με τις φυσικές δυνάμεις. Με επίκεντρο τη διδασκαλία του **Γιν** και του **Γιανγκ**, ο ταοϊσμός είχε ως σκοπό την εξισορρόπηση του μακρόκοσμου στην φύση και στην ψυχή του ανθρώπου.

Από τον 1ο αιώνα μ.Χ. ο **βουδδισμός**, με επίκεντρο τη διδασκαλία του Ινδού πρίγκιπα **Γκαουτάμα Σιντάρτα** (έτος γέννησης 563 π.Χ.), πέρασε σταδιακά από την Ινδία στη βορειοδυτική Κίνα. Η διδασκαλία του **Βούδδα** (του "Φωτισμένου") είχε ως στόχο την αφιέρωση της ζωής του πιστού στην αναζήτηση της προσωπικής γαλήνης με την άρνηση του "εγώ" και στην κατάκτηση της νιρβάνα μέσα από διαρκή και επίμονη προσπάθεια. Η διδασκαλία του βουδδισμού κέρδισε την υποστήριξη του κινεζικού λαού στην ταραγμένη εποχή μετά την πτώση των Χαν (3ο – 6ο μ.Χ. αιώνα), **την δε περίοδο των Τανγκ έγινε η επίσημη θρησκεία του κράτους.**

Σε μικρή απόσταση από τις μεγάλες πόλεις των Τανγκ απλώνονταν τα τεράστικα **ταφικά συγκροτήματα**, με τα υπόγεια νεκρικά ανάκτορα, που ήταν στολισμένα με υπέροχες τοιχογραφίες και εξοπλισμένα με χιλιάδες πήλινα ομοιώματα τα οποία συνήθως απεικόνιζαν αξιωματούχους, κυρίες της αυλής και υπηρέτες. Τα ειδώλια αυτά είτε έφεραν διακόσμηση από φυσικά χρώματα πάνω σε λευκό επίχρισμα είτε εφυάλωση μονόχρωμη ή και τρίχρωμη, από σμάλτο κίτρινο, καστανό, πράσινο ή μπλε, γνωστή ως εφυάλωση "τανγκ σανκάι".

Στους τάφους οδηγούσε μία κεντρική οδός, την οποία συνήθως φύλασσαν λίθινοι πολεμιστές, φύλακες ή μυθικά ζώα.

Οι βασιλικοί τάφοι εξωτερικά είχαν τη μορφή τύμβου. Περιβάλλονταν από τείχη με πύργους στις εισόδους.

Στην έκθεση του Βυζαντινού Μουσείου, με τίτλο **"Η Κίνα των Τανγκ. Μια χρυσή εποχή"** παρουσιάσθηκαν έργα τέχνης μέσω των οποίων επιχειρήθηκε να γίνει κατανοητή η χρυσή εποχή της δυναστείας των Τανγκ.

Μέσω των ομοιωμάτων και των αγγείων από ασήμι και πολύτιμα μέταλλα ή των λίθινων βουδδιστικών γλυπτών – **γίνεται προσπάθεια να αναστηθεί το λαμπρό και κοσμοπολίτικο περιβάλλον της κοινωνίας των Τανγκ, μιας κοινωνίας ανοικτής σε ξένες επιρροές και μιμήσεις, μία εικόνα τελείως άγνωστη στους Δυτικούς, που θεωρούσαν πάντοτε την Κίνα χώρα αυστηρά κλεισμένη στον εαυτό της.** Παράλληλα επιχειρείται η παρουσίαση επιτευγμάτων της κινεζικής τέχνης – πορσελάνη και ζωγραφική σε κυλίνδρους – που τόσο γοητεύουν και εντυπωσιάζουν τη Δύση, όπως άλλωστε η εφεύρεση της πυρίτιδας, της τυπογραφίας και ορισμένων τύπων ωρολογιακού μηχανισμού, που έγιναν την ίδια περίοδο.

Μετά τους Τανγκ, η Κίνα περιορίστηκε σταδιακά στα γεωγραφικά όρια, που λίγο πολύ ταυτίζονται με τα σημερινά. Ο κινεζικός πολιτισμός και η τέχνη άλλοτε εξελίχθηκαν σε αυστηρά πλαίσια αυτονομίας (δυναστεία **Σουνγκ** 960-1279) και άλλοτε δέχτηκαν και πάλι εξωτερικές επιρροές (δυναστεία **Γιουάν** 1271-1368 και **Μινγκ** 1368-1644). Τέλος, κατά τη διάρκεια της τελευταίας δυναστείας των **Τσινγκ** (1644-1911), και στα νεότερα χρόνια, η κινεζική τέχνη εξελίχθηκε και υπό την πίεση εμπορικών σκοπιμοτήτων, λόγω της αυξανόμενης ζήτησης για κινεζικά έργα τέχνης στη Δύση.

Καθ' όλη όμως τη διάρκεια της 2ης μ.Χ. χιλιετίας η λάμψη και η παράδοση του πολιτισμού και της τέχνης των Τανγκ παρέμεινε ζωντανή, η βάση πάνω στην οποία στηρίχθηκαν ο νεώτερος κινεζικός πολιτισμός και η νεώτερη κινεζική τέχνη.

Ξύλινο ομοίωμα βουδιστικής μονής Φουό (5ος αι. μ. Χ.) Εθνικό Μουσείο Πεκίνου.

Το Ελληνικό Βιβλίο στο Πεκίνο

Το Ελληνικό περίπτερο στην Έκθεση

*Στο πλαίσιο της εκπροσώπησης της χώρας μας, μέσω του θεσμού των Διεθνών Εκθέσεων Βιβλίων, η ΠΟΕΒ συμμετείχε για πρώτη φορά στη 13η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου στο Πεκίνο, από **30 Αυγ. έως 2 Σεπτ. 2006.***

Η έκθεση ήταν πολύ σημαντική, αφού σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία εκπροσωπήθηκαν περισσότερες από 48 χώρες, 1.000 εκθέτες και εξετέθηκαν πάνω από 100.000 βιβλία.

Ιδιαίτερα σημαντικό ήταν το γεγονός ότι η Διεθνής Έκθεση απετέλεσε εξαιρετικό σημείο συνάντησης για την απόκτηση πνευματικών διακιωμάτων.